

Primăria comunei Lozova
Primăria comunei Micleușeni
Primăria satului Dona
Primăria satului Vorniceni

**PLAN DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A SERVICIILOR
DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ,
2024 – 2027.**

Domeniul: Managementul deșeurilor solide

Acest Document este elaborat în cadrul Proiectului „MĂ IMPLIC” (Faza II, 2024-2027), finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și implementat de Skat Consulting Ltd. Conținutul documentului nu reflectă în mod neapărat viziunea partenerilor sus-menționați.

CUPRINS:**Pagina:**

Introducere	3
I. Tendințe de dezvoltare a serviciilor și soluțiile propuse	5
II. Autoevaluarea serviciilor de gospodărie comunală	12
III. Viziunea de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală	15
IV. Plan de acțiuni, anii 2024 - 2027	17
V. Managementul riscurilor	24
VI. Planul de monitorizare	25
Anexa 1. Componența Echipei locale de Coordonare a Parteneriatului	28

Abrevieri:

AAC	<i>Alimentare cu apă și canalizare</i>
AAS	<i>Alimentare cu apă și sanitație</i>
AAPL	<i>Autoritate a administrației publice locale</i>
APL	<i>Administrație publică locală</i>
CL	<i>Consiliul Local</i>
DMS	<i>Deșeuri menajere solide</i>
ELC	<i>Echipe locale de coordonare</i>
IET	<i>Instituția de educație timpurie</i>
IP	<i>Iluminat public</i>
IS	<i>Iluminat stradal</i>
ÎM	<i>Întreprinderea Municipală</i>
MDS	<i>Managementul deșeurilor solide</i>
OS	<i>Operator de servicii</i>
SGC	<i>Serviciul de gospodărie comunală din cadrul Primăriei com. Lozova</i>
SIP	<i>Service Improvement Plan sau Planul de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală</i>
SP	<i>Servicii publice</i>

INTRODUCERE

Planul de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală (SIP) pe teritoriul comunelor Lozova, Micleușeni, precum și a satelor Dolna și Vorniceni, raionul Strășeni, 2024-2027, elaborat în cadrul Proiectului de implicare civică în guvernarea locală „MĂ IMPLIC”, este un document care oferă autorităților administrației publice locale, furnizorului de servicii și populației soluții practice de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală, ținând cont de situația existentă, starea infrastructurii, organizarea procesului, atitudinea consumatorilor față de aceste servicii, precum și de preocupările de mediu pentru implementarea graduală a practicilor viabile și eficiente de gestionare a deșeurilor.

În Faza II, *Proiectul „MĂ IMPLIC”* își propune să contribuie la consolidarea guvernării locale și sporirea accesului populației la servicii publice mai bune, oferind suport și asistență grupurilor de APL-uri de nivelul întâi, care vor exprima expres interesul de a crea parteneriate și/sau vor aspira pentru inițierea unui proces de amalgamare voluntară a unităților administrative-teritoriale. Pe lângă îmbunătățirea serviciilor administrative și impulsivarea dezvoltării economice locale, Proiectul va continua să contribuie la dezvoltarea serviciilor de gospodărie comunală din comunitățile partenere.

Obiectivul principal al Planului este dezvoltarea unui serviciu modern, calitativ de gestionare a deșeurilor solide. Acest serviciu a fost identificat de Primăriile partenere ca fiind prioritar și care necesită îmbunătățiri semnificative. Deci, co-finanțarea din proiectul MĂ IMPLIC este prevăzută anume pentru îmbunătățirea serviciului de management al deșeurilor solide.

Planul este împărțit în următoarele secțiuni:

1. Tendințe de dezvoltare a serviciilor și soluțiile propuse;
2. Autoevaluarea serviciilor de gospodărie comunală;
3. Viziunea de îmbunătățire a serviciului și stabilirea scopurilor / obiectivelor;
4. Plan de acțiune care vizează îmbunătățirea și dezvoltarea practicilor de furnizare a serviciilor;
5. Managementul riscurilor
6. Sistem de indicatori de monitorizare.

Planul de măsuri care vizează îmbunătățirea și dezvoltarea practicii de prestare a serviciilor publice (secțiunea 4) conține activități a căror implementare va asigura îndeplinirea sarcinilor / scopurilor stabilite pentru dezvoltarea serviciului de gestionare a deșeurilor solide. De asemenea, în secțiunea 5 sunt anticipate riscurile de implementare a activităților și măsurile de atenuare a acestora, iar în secțiunea 6 este descris sistemul de indicatori de monitorizare a realizării SIP.

Pe lângă măsurile de îmbunătățire a serviciului de management al deșeurilor, Planul include și măsuri care vizează îmbunătățirea furnizării serviciilor de Salubritate și Amenajare a teritoriului, sporirea eficienței furnizorului de servicii și creșterea responsabilității și transparenței procesului de furnizare a serviciilor publice. Necesitatea includerii sarcinilor suplimentare a apărut din rezultatele autoevaluării. Obiectivele de îmbunătățire a performanței furnizorului de servicii și de asigurare a răspunderii și transparenței sunt esențiale pentru sustenabilitatea prestatorului de serviciu – **Serviciul de gospodărie comunală din cadrul Primăriei com. Lozova**, iar delegarea și prestarea unei game variate de servicii publice de către ÎM, de asemenea, are o influență directă asupra sustenabilității financiare a furnizorului de servicii.

Planul de îmbunătățire al serviciilor de gospodărie comunală din Primăriile Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni, pentru anii 2024-2027, este în conformitate cu principiile specificate în Strategia de management a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, Strategiile locale de dezvoltare social-economică a localităților partenere și, de asemenea, ajută APL la implementarea competențelor specificate în Legea privind deșeurile nr. 209/2016, precum și altor legi și acte normative existente cu privire la gestionarea deșeurilor în Republica Moldova, contribuind la crearea unui sistem eficient de gestionare integrată a deșeurilor.

Implementarea sarcinilor stabilite va permite dezvoltarea unui serviciu durabil de gestionare a deșeurilor solide pe teritoriul Primăriilor Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni. În plus, pe viitor, APL vor fi pregătite să integreze serviciul existent în sistemul regional de management al deșeurilor.

I. Tendințe de dezvoltare a serviciilor și soluțiile propuse

1. Situația curentă în unităților administrativ teritoriale

1.1. Amplasarea localităților și populație

Aria de acoperire a SIP cuprinde localitățile rurale: Lozova, Stejăreni, Micleușeni, Huzun, Dolna și Vorniceni, după cum se vede în Figura 1. Unitățile administrativ-teritoriale care nu sunt expuse în prezentul Studiu de oportunitate, au posibilitatea, ulterior, să se asocieze și să coopereze cu unitățile administrativ-teritoriale menționate mai sus în dezvoltarea serviciului public de salubritate.

Figura 1. Harta unităților administrativ-teritoriale acoperite de Studiul de oportunitate

Comuna Lozova (www.lozova.md)

Comuna Lozova include în componența sa: localitatea Lozova și localitatea Stejăreni. Lozova este satul de reședință al comunei cu același nume din raionul Strășeni. Are o suprafață de circa 3,35 km² și o populație de 6.196 locuitori (satul Lozova – 5.640, satul Stejăreni - 556). În comuna Lozova au fost înregistrate 2.134 de gospodării casnice (satul Lozova – 1.889, satul Stejăreni - 245), mărimea medie a unei gospodării este de 2,9 persoane, datele recensământului din anul 2014. Distanța pînă la s.Vorniceni este de 5 km și respectiv 8 km pînă în s. Micleușeni. Distanța directă pînă în mun. Strășeni este de 25 km, mun.Chișinău este de 54 km. În localitate activează 64 agenți economici.

Satul Stejăreni. Stejăreni este un sat din cadrul comunei Lozova. Populația este de 556 de locuitori și 245 gospodării casnice, iar mărimea medie a unei gospodării este de 2,3 persoane, conform datelor recensământului din anul 2014. Satul are o suprafață de circa 0.29 kilometri pătrați, cu un perimetru de 2.53 km. Localitatea se află la distanța de 3 km de s. Lozova, 22 km de mun. Strășeni și la 52 km de mun. Chișinău.

Comuna Micleușeni

Comuna Micleușeni include în componența sa: localitatea Micleușeni și localitatea Huzun. Micleușeni este satul de reședință al comunei cu același nume din raionul Strășeni. Are o suprafață de circa 1,11 km, perimetru de 7,81 km² și o populație de 2.343 locuitori (satul Micleușeni – 2.048, satul Huzun - 295). În comuna Micleușeni au fost înregistrate 723 de gospodării casnice (satul Micleușeni – 625, satul Huzun - 98), mărimea medie a unei gospodării este de 3,2 persoane, datele

recensământului din anul 2014. Distanța pînă la s.Lozova este de 8 km și respectiv 5 km pînă în s.Dolna. Distanța directă pînă în mun.Strășeni este de 32 km. Distanța directă pînă în mun.Chișinău este de 64 km. În localitate activează 15 agenți economici.

Satul Huzun. Huzun este un sat din cadrul comunei Micleușeni. Populația satului este de 295 de locuitori și 98 gospodării casnice, iar mărimea medie a unei gospodării este de 3 persoane, conform datelor recensământului din anul 2014. Satul are o suprafață de circa 0,46 km², cu un perimetru de 2,79 km. Localitatea se află la distanța de 2 km de Micleușeni, 28 km de Strășeni și la 55 km de mun. Chișinău.

Satul Dolna

Dolna este satul din raionul Strășeni. Are o suprafață de circa 1,22 km², perimetru de 1,22 km² și o populație de 1.035 locuitori. În satul Dolna au fost înregistrate 360 de gospodării casnice, mărimea medie a unei gospodării este de 2,8 persoane, datele recensământului din anul 2014. Distanța pînă la s.Micleușeni este de 5 km și respectiv 12 km pînă în s.Lozova. Distanța directă pînă în mun.Strășeni este de 38 km, pînă în mun.Chișinău este de 67 km. În localitate activează 5 agenți economici.

Satul Vorniceni

Vorniceni este satul din raionul Strășeni. Are o suprafață de circa 2,5 km², perimetru de 8,61 km² și o populație de 4.064 locuitori. În sat au fost înregistrate 1.356 de gospodării casnice, mărimea medie a unei gospodării este de 3 persoane, datele recensământului din anul 2014. Distanța pînă la s.Lozova este de 5 km și respectiv 9 km pînă în s.Lozova. Distanța directă pînă în mun.Strășeni este de 20 km. Distanța directă pînă în mun.Chișinău este de 50 km. În localitate activează 35 agenți economici.

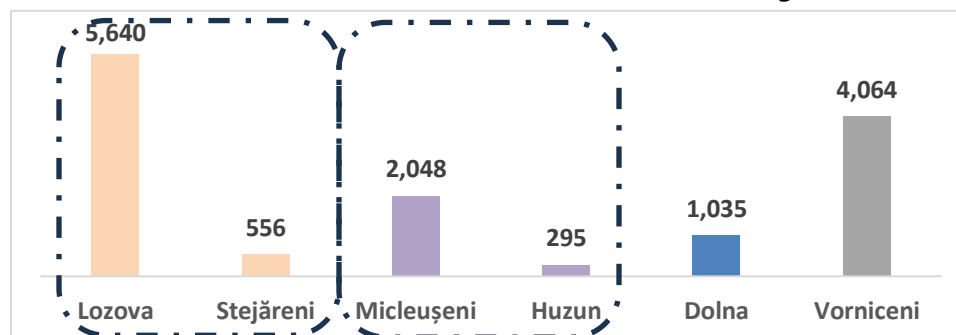
În conformitate cu Strategia pentru Gestionarea Deșeurilor 2017-2027¹ și a Programului național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027², localitățile din clusterul #9 sunt parte a Regiunii de Management Deșeuri nr.4, regiune din care fac parte 7 raioane: Chișinău, Strășeni, Ialoveni, Hîncești, Dubăsări, Cocieri, Anenii Noi.

În clusterul #9 sunt 4 APL care includ 6 localități, populația totală este de 13.638 locuitori, sau aproximativ 4.573 gospodării.

Tabelul 1

Indicator	unit	Lozova	Stejăreni	Micleușeni	Huzun	Dolna	Vorniceni	Total
Populație	per.	5.640	556	2.048	295	1.035	4.064	13.638
Gospodării casnice	un.	1.889	245	625	98	360	1.356	4.573

Indicatorii socio-demografici (conform recensământ 2014)

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114412&lang=ro#

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141680&lang=ro

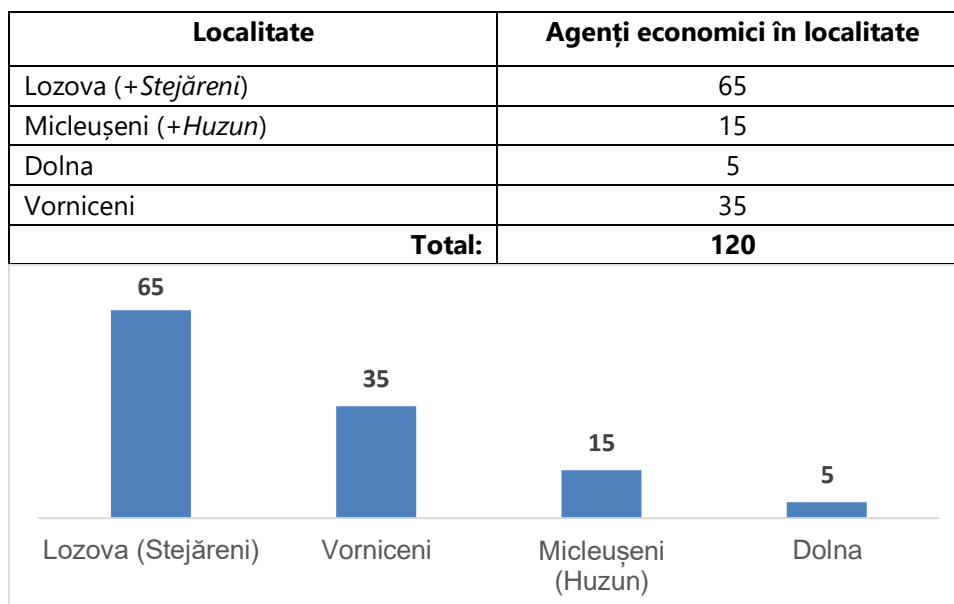
1.2. Dezvoltarea economică

Economia locală este reprezentată de agenți economici și gospodării țărănești. Conform datelor primite din teren, activitățile economice sunt orientate în special pe activități de comerț cu amănuntul, agricultură (cultivarea legumelor și cerealelor, creșterea animalelor), prestări servicii.

Activitatea economică de bază este agricultura, care contribuie semnificativ la poluarea mediului prin generarea de deșeuri de diverse tipuri. De asemenea, practicile de gestionare a deșeurilor agricole, cum ar fi resturile vegetale și animale generează emisii de gaze cu efect de seră.

Un alt sector important generator de deșeuri este cel al comerțului, din care rezultă în special diverse tipuri de deșeuri din ambalaje. Prin utilizarea frecventă a materialelor plastice pentru ambalarea produselor se generează cantități semnificative de deșeuri, contribuind la poluarea solurilor și apelor.

Tabelul 2

1.3. Cantitatea și compoziția deșeurilor

Pentru planificarea corectă a procesului de gestionare deșeuri este important să se utilizeze date privind **cantitățile de deșeuri generate și gestionate**. În acest sens se vor analiza în special 2 indicatori:

- Cantitatea totală de deșeuri generate într-un an (tone/an)
- Indicator de generare a deșeurilor (kg/locuitor/an).

1.3.1. Cantitatea de deșeuri municipale generate

Luând în considerare că până la moment nu au fost efectuate calcule (prin cântărire) a cantităților de deșeuri generate, în continuare se vor utiliza datele privind indicii de generare a deșeurilor incluși în Strategia gestionare deșeuri 2013-2027: 0,5-0,7 kg/loc/zi, pentru localitățile rurale, aplicând formula:

$$\text{CANTITATEA}_{\text{deșeuri generată}} \text{ (tone/an)} = \text{Populația Totală} * \text{Indicator generare deșeuri} \text{ (kg/loc/zi)} * 365 \text{ zile}$$

Tabel 3

Cantitate deșeuri generată anual, per localitate (tone)

Indicator	Lozova	Stejăreni	Micleușeni	Huzun	Dolna	Vorniceni	Total
Populație	5.640	556	2.048	295	1.035	4.064	13.638

Cantitatea estimativă de deșeuri generate anual (to)	1.235	122	449	65	227	890	2.987
---	--------------	------------	------------	-----------	------------	------------	--------------

Pentru această cercetare s-a luat în considerare media zilnică de 0,6 kg/loc/zi.

1.3.2. Compoziția deșeurilor municipale

Cunoașterea compoziției deșeurilor este esențială pentru a planifica și implementa un sistem eficient de gestionare a deșeurilor. Dat fiind lipsa evidenței deșeurilor generate, lipsesc și date despre compoziția deșeurilor. În acest sens se vor utiliza date privind compoziția deșeurilor din Studiul privind morfologia deșeurilor realizat în anul 2023, perioada Mai-Octombrie, la nivel național, pe localități urbane și rurale, care a inclus și localitatea Sireți din raionul Strășeni.

Tabel 4

Compoziția deșeurilor și estimare cantitate (tone)

Indicator	%*	Lozova	Stejăreni	Micleușeni	Huzun	Dolna	Vorniceni	Total
Cantitatea estimativă de deșeuri generate anual		1.235	122	449	65	227	890	2.987
<i>Deșeuri organice</i>	68%	836	82	304	44	153	603	2.022
<i>Plastic</i>	9%	110	11	40	6	20	79	266
<i>Hîrtie</i>	5%	56	6	20	3	10	41	136
<i>Sticlă</i>	5%	67	7	24	3	12	48	161
<i>Textile</i>	1%	18	2	7	1	3	13	44
<i>Metal</i>	1%	10	1	4	1	2	8	25
<i>Deșeuri inerte</i>	4%	47	5	17	2	9	34	114
<i>Altele</i>	7%	86	9	31	5	16	62	209

* % din Studiul privind morfologia deșeurilor realizat în anul 2023, perioada Mai-Octombrie, la nivel național, pe localități urbane și rurale

Putem observa că cea mai mare cantitate de deșeuri sunt deșeurile organice (mai mult de jumătate din total deșeuri generate), pe locul 2 fiind deșeurile din plastic care sunt în proporție de aproape 1/10. Prin cunoașterea compoziției deșeurilor, se pot identifica măsuri potrivite pentru a reduce cantitatea de deșeuri generală și cantitatea transportată la gunoiști, reducând astfel și impactul asupra mediului.

1.4. Colectare și transportare deșeuri

1.4.1. Infrastructură pentru colectare deșeuri

La moment serviciul de salubritate este prestat în toate localitățile din cadrul Parteneriatului 9. În Anexa 1 sunt prezentate imagini din fiecare localitate a Parteneriatului: tehnică colectare deșeuri (tractoare cu remorcă), tomberoane colectare deșeuri, pubele stradale, gunoiști din cadrul localității, drumuri de acces la gunoiști. Majoritatea APL au tractor cu remorcă pentru colectarea deșeurilor, doar localitatea Dolna nu dispune de tehnică pentru colectarea deșeurilor, serviciul fiind delegat ÎM din satul vecin (Ciorăști). După cum putea vedea din tabelul de mai jos, responsabil de organizarea serviciului de salubritate în localitate este un serviciu în cadrul primăriei (pentru primăriile Lozova și Micleușeni), iar în Vorniceni activează o Întreprindere Municipală.

Tabelul 5

Serviciul Salubritate în localități

Localitate	Serviciul de Salubritate	Descriere serviciu	Tehnică colectare deșeuri
------------	--------------------------	--------------------	---------------------------

Lozova	DA	Serviciu responsabil în cadrul primăriei	Tractor cu remorcă
<i>Stejăreni</i>	DA	<i>Serviciu responsabil în cadrul primăriei</i>	
Micleușeni	DA	Serviciu responsabil în cadrul primăriei	Tractor cu remorcă
<i>Huzun</i>	DA	<i>Serviciu responsabil în cadrul primăriei</i>	
Dolna	DA	Serviciu delegat (către ÎM Ciorăști)	-
Vorniceni	DA	Întreprindere Municipală	Tractor cu remorcă

Pentru colectarea deșeurilor de la gospodării sunt utilizate diferite metode (conform tabelului de mai jos): în Lozova și Vorniceni gospodăriile colectează deșeurile în tomberoane de 120 l, iar în Micleușeni și Dolna se colectează în saci.

Tabelul 6

Tomberoane și echipamente

Localitate	Tomberoane 120 l	Vehicul colectare deșuri	Pubele stradale
Lozova (<i>Stejăreni</i>)	800	Tractor	20
Micleușeni (<i>Huzun</i>)	(colectare în saci)	Tractor	0
Dolna	(colectare în saci)	-	5
Vorniceni	450	Tractor	50
Total:	1250	3	75

1.4.2. Acces la servicii de salubritate

Toată populația și agenții economici din localități au acces la serviciul de colectare deșuri.

Tabelul 7

Rate de abonare la serviciu salubritate/colectare deșuri

Localitate	Rata de abonare la serviciu	Descriere
Lozova	85%	Se achită taxă salubritate care include: colectarea deșeurilor + salubritate localității
<i>Stejăreni</i>	85%	Se achită taxă salubritate care include: colectarea deșeurilor + salubritate localității
Micleușeni	85%	Se achită taxă salubritate care include: colectarea deșeurilor + salubritate localității
<i>Huzun</i>	85%	Se achită taxă salubritate care include: colectarea deșeurilor + salubritate localității
Dolna	80%	Se achită taxă salubritate care include: colectarea deșeurilor (prin delegarea serviciului) + salubritate localității
Vorniceni	100% - taxa salub. 40% - tarif colec. deș.	Se achită taxă salubritate pentru salubritate localității Se achită tarif colectare deșuri pentru colectarea deșeurilor

Din tabelul de mai sus putem constata că în majoritatea localităților din Parteneriat, populația achită taxă de salubritate din care se asigură salubritate localității (curățeni drumuri, parcuri, cimiteruri), inclusiv și colectarea deșeurilor de la gospodării. Unica localitate în care divizarea taxei de salubritate și tariful de colectare deșuri sunt aparte este satul Vorniceni.

1.4.3. Colectare separată

Colectarea separată este organizată doar în 3 localități din Parteneriat. Din tabelul de mai jos putem constata că numărul de tomberoane este destul de mic, și se colectează separat doar plastic.

Tabelul 8

Colectarea separată a deșeurilor în localități

Localitate	Colectarea separată	Descriere
Lozova	DA	4 plase colectarea separată Plastic
<i>Stejăreni</i>	Nu	
Micleușeni	Nu	
<i>Huzun</i>	Nu	
Dolna	Nu	
Vorniceni	DA	4 plase colectarea separată Plastic

Localitatea Lozova colaborează cu operatorul ABS pentru colectarea plasticului.

1.4.4. Tarife/taxe pentru gestionarea deșeurilor municipale

În localitățile din Parteneriat este stabilită taxă locală de salubritate, conform Codului fiscal. Această taxă conform *art.9, alin. (2) din Legea nr.1402/2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală*, este prevăzută pentru finanțarea cheltuielilor curente de capital ale sistemelor publice locale de gospodărie comunală.

Tabelul 9

Serviciul Salubritate în localități

Localitate	Taxă / Tarif	Descriere taxă/tarif
Lozova	Taxă salubritate	Taxă salubritate: 620 lei anual per gospodărie (51,67 lunar per gospodărie, 17,2 lunar per persoană – <i>la o medie de 3 persoane în familie</i>)
<i>Stejăreni</i>	Taxă salubritate	Taxă salubritate: 620 lei anual per gospodărie (51,67 lunar per gospodărie,

		17,2 lunar per persoană – <i>la o medie de 3 persoane în familie</i>)
Micleușeni	Taxă salubritare	Taxă salubritare: 200 lei anual per gospodărie (16,67 lunar per gospodărie, 5,56 lunar per persoană – <i>la o medie de 3 persoane în familie</i>)
<i>Huzun</i>	Taxă salubritare	Taxă salubritare: 200 lei anual per gospodărie (16,67 lunar per gospodărie, 5,56 lunar per persoană – <i>la o medie de 3 persoane în familie</i>)
Dolna	Taxă salubritare (Delegare serviciu)	Taxă salubritare: 150 lei anual per gospodărie (12,5 lunar per gospodărie, 4,16 lunar per persoană – <i>la o medie de 3 persoane în familie</i>)
Vorniceni	Taxă salubritare + Tarif colectare deșeurii	Taxa salubritare: 150 lei anual per gospodărie (12,5 lunar per gospodărie, 4,16 lunar per persoană – <i>la o medie de 3 persoane în familie</i>) Tarif colectare deșeurii: 25 lei lunar gospodărie

Nici una din localități nu a calculat tariful/taxa de salubritare conform Metodologiei privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gestionare a deșeurilor municipal – HG 881/2022³.

1.4.5. Regulament salubritare

În localitățile din Parteneriat sunt aprobate Regulamente salubritare. În aceste documente este explicat clar cum este organizat serviciul de salubritare, ce tipuri de deșeurii sunt colectate, ce deșeurii sunt colectate separat.

1.5. Eliminarea deșeurilor

Toate deșeurile din localități sunt depozitate la gunoiștea comunei, care sunt neconforme. Gunoiștile utilizate sunt amplasate pe suprafețe de teren care nu întrunesc cerințele necesare pentru depozitarea deșeurilor.

În contextul în care infrastructura pentru RMD 4 nu a fost construită până la moment, în această regiune nu există la moment facilități pentru gestionarea conformă a deșeurilor, cum ar fi stații de transfer, stații de sortare și compostare și depozit regional. Lipsa acestor facilități este un impediment major în identificarea și implementarea unor soluții practice pentru cantitatea de deșeurii generată.

Pentru diminuarea deșeurilor ce ajung la groapa de gunoi, este necesară stabilirea de contracte cu operatori autorizați pentru colectarea reciclabililor, și inițierea procesului de compostare a deșeurilor organice.

Tabelul 10
Depozite deșeurii în localități

Localitate	Depozit neconform	Autorizație de mediu	Capacitate totală	Capacitate disponibilă
Lozova (<i>Stejăreni</i>)	1	Lipsește	4,6 ha	Da
Micleușeni (<i>Huzun</i>)	1	Lipsește	0,8 ha	Da
Dolna	1	Lipsește	0,5 ha	Da

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135007&lang=ro

Vorniceni	1	Lipsește	2,0 ha	Da
-----------	---	----------	--------	----

Conform calculelor analizate în [pct. 1.3](#), anual în localitățile Parteneriatului se generează peste 3 mii tone de deșuri, sau în mediu 57,7 tone/săptămână. Nu toate ajung la gunoaste, o parte sunt arse, unele deșuri sunt utilizate pentru foc în gospodărie sau pentru hrană animale, etc.

1.6. Conformitatea legală

În tabelul nr.12 se prezintă o analiză a conformității legislative pentru sistemului local de gestionare deșuri în localitățile analizate în cadrul proiectului.

Tabelul 11

Analiza de conformitate sistem actual de gestionare deșuri

Act normativ	Prevederi legislative	APL se conformeaza?		Comentarii
		DA	NU	
Legea nr.1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător	Art. 10. alin.a) și c) Art. 69. alin. a) și b)	DA		În localitate la moment sunt asigurate condițiile minime necesare pentru gestionarea deșeurilor și respectiv protecția mediului.
Legea nr. 209/2016 privind deșeurile	Articolul 11. Atribuțiile autorităților APL Articolul 35. Implicarea autorităților APC și APL în elaborarea programelor de gestionare a deșeurilor	DA		APL asigură crearea unui sistem minim eficient de colectare deșuri.
Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală	art.14 alin.(2) lit.h art.29 alin.(1) lit.i) art.14 alin.(2) lit.w ¹) art.29 alin.(1) lit.m ¹) art.14 alin.(2) lit.q)	DA		În localitate este desemnat un agent constatat. Totodată consiliul local își îndeplinește competența privind organizarea serviciilor publice de gospodărie comunală, în cazul dat pentru gestionarea deșeurilor și salubritate.
Legea nr.1402/2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală	Art.9. alin. (2)	DA	NU	A fost stabilită o taxă pentru salubritate pentru finanțarea cheltuielilor curente
H.G. nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	Pct. 7.		NU	Nu s-a stabilit la nivel local o conlucrare între APL și operatori autorizați în colectarea DEEE-urilor
H.G. nr. 561/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajul și deșeurile de ambalaj	Pct.18		NU	Nu s-a stabilit la nivel local o conlucrare între APL și operatori autorizați/producători pentru colectarea separată a deșeurilor de ambalaje.

<u>H.G. nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori</u>	Pct. 38.		NU	Nu s-a stabilit la nivel local o conlucrare între APL și operatori autorizați/producători pentru colectarea separată a deșeurilor de baterii și acumulatori.
<u>H.G.nr. 610/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea anvelopelor uzate</u>	Pct. 21.		NU	Nu s-a stabilit la nivel local o conlucrare între APL și operatori autorizați/producători pentru colectarea separată a anvelopelor uzate.

1.7. Finanțare și buget

La moment cheltuielile de organizare a serviciului de salubritate în localități sunt realizate în baza taxei de salubritate colectată de la populație și a tarifului de colectare deșeurilor de la agenții economici.

1.8. Proiecte în derulare

În comuna Lozova este în proces de implementare proiectul “**Îmbunătățirea serviciului de salubritate un pas spre modernizare**”, valoarea proiectului fiind de 3 milioane 206 mii lei (suma solicitată fiind de 2.885.400 lei), finanțat din Fondul Național pentru Mediu în perioada 2024-2026

-
<https://onipm.gov.md/sites/default/files/Lista%20proiectelor%20aprobrate%20pentru%20finan%C8%9Bare%20din%20FNM.pdf>. În cadrul acestui proiect se vor achiziționa și realiza:

1. Autospecială.
2. 100 tomberoane 1100 litri.
3. 2000 tomberoane 120 litri.
4. Presă (pentru reciclabile).
5. Spațiu (hală) pentru sortare deșeurilor: sticlă, hârtie, plastic, etc.

2. Planificarea gestionării deșeurilor

Planificarea gestionării deșeurilor în Parteneriat este în continuare realizată pornind de la cunoașterea situației curente, prezentată în sub-capitolul 1 și ipotezele privind planificarea gestionării deșeurilor. Procesul de planificare este realizat și prezentat în această secțiune pentru toate fluxurile de deșeuri. Obiectivele generale privind gestionarea deșeurilor sunt stabilite în baza obiectivelor solicitate în formularele de aplicare către Mă Implic.

Tabelul 12
Obiective și ținte planificate

Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte	Indicatori de monitorizare	Termen
1. Îmbunătățirea cadrului instituțional în domeniul gestionării deșeurilor (<i>Capacity building</i>)	1.1. Consolidarea capacităților instituționale și organizatorice privind implementarea SIGD	<ul style="list-style-type: none"> Furnizarea de training și cursuri pentru personalul implicat în gestionarea deșeurilor la nivel local (ex. gestionare deșeuri, scriere proiecte, campanii de comunicare, etc). Dezvoltarea de parteneriate strategice cu sectorul privat și organizații neguvernamentale pentru a sprijini implementarea SIGD 	<p>Numărul de angajați instruiți în domeniu.</p> <p>Număr parteneriate create.</p>	2024-2027
	1.2. Creare operator unic pentru deservirea localităților din cadrul parteneriatului	<ul style="list-style-type: none"> Capacitarea unei instituții care se va ocupa de întreg procesul administrativ și organizațional pentru dezvoltarea unui SIGD 	Instituție capacitată/creată	2024-2025
	1.3. Tarif colectare deșeuri și/sau taxă salubritate aprobată (conform metodologie de calcul)	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea taxei lunare/anuale pentru salubritate – unică pentru toate localitățile parteneriatului - conform Metodologiei aprobate de Guvern⁴. 	Taxa pentru salubritate stabilită.	2024-2025
	1.4. Elaborare documente pentru conformare legislativă	<ul style="list-style-type: none"> Elaborare și consultare regulament Salubritate unic (în baza celor existente) 	Regulament Salubritate	2024-2025

⁴ Metodologia privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gestionare a deșeurilor municipal – HG 881/2022 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135007&lang=ro

2. Creșterea gradului de pregătire pentru separarea și reciclarea deșeurilor	2.1. Asigurarea localității cu servicii de colectare a deșeurilor municipale reciclabile	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea beneficiari cu pubele pentru colectarea selectivă (reciclabile + mix): <ul style="list-style-type: none"> - gospodării - 2 tomberoane 120 l per gospodărie - agenți economici – 2 tomberoane 1100 l - instituții publice - 2 tomberoane 1100 l • Implementarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile: <ul style="list-style-type: none"> - Spațiu sortare (Lozova) 	Numărul de gospodării dotate cu tomberoane. Numărul de agenți economici dotați cu tomberoane. Numărul de instituții publice dotate cu tomberoane.	2024-2027
	2.2. Prevenirea generării deșeurilor prin promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare pentru toate părțile implicate	<ul style="list-style-type: none"> • Instalare panouri informare cu privire a colectarea separată în localitate • Reducerea consumului de bunuri de plastic de unică folosință, promovarea alternativelor reutilizabile. • Organizarea campaniilor de sensibilizare axate pe identificarea produselor sau articolelor de unică folosință sau greu reciclabile cu promovarea alternativelor acestora. • Organizarea în școli și grădinițe a Atelierelor cu genericul "Zero Deșeuri", etc. • Organizarea și susținerea inițiativelor de educare și conștientizare privind risipa alimentară. • Utilizarea rețelelor de socializare și alte platforme de comunicare pentru a promova activități 	Panouri informative instalate în localități Numărul de campanii organizate Numărul populației implicate în activități de conștientizare Reducerea cantității de deșeuri aruncate în amestec la gropile de gunoi neautorizate	2024-2027

	2.3. Încurajarea producătorilor/agenților economici să-și asume responsabilitatea pentru deșeurile generate din activitatea lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea gradului de conștientizare a producătorilor și a agenților economici cu privire la impactul deșeurilor și importanța asumării responsabilității. • Asigurarea raportării transparente și publice a progreselor realizate în gestionarea responsabilă a deșeurilor. • Aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea regulilor de gestionare a deșeurilor (implicare agent constatator) 	<p>Gradul de participare la programe de conștientizare.</p> <p>Calitatea și regularitatea rapoartelor publicate, care includ informații despre gestionarea deșeurilor.</p> <p>Numărul de sancțiuni aplicate.</p>	
3. Reducerea cantității de deșuri municipale reciclabile, eliminate la depozitele de deșuri	3.1.Reducerea cantității de deșuri biodegradabile depozitate (prin compostare)	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea la nivel local a practicilor de compostare. • Reducerea etapizată a cantității de deșuri biodegradabile depozitate la gunoiște 	<p>Cantitatea de deșuri colectate selectiv</p> <p>Numărul de tipuri de deșuri colectate selectiv</p>	2024-2027
	3.2.Reducerea cantității de deșuri reciclabile depozitate	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea etapizată a sistemelor de colectare separată a deșeurilor (hârtie/carton, plastic/metal și sticlă). • Organizare adunări publice, distribuție materiale informaționale. 		2024-2027
4. Contribuția locală în crearea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor	4.1.Dotarea gunoiștilor din localitate	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui gard împrejurul gunoiștii din localitate • Dotarea cu camere video pentru asigurarea unei monitorizări a gunoiștei (cu panou fotovoltaic) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gard amenajat • Camere video instalate 	2024-2027
	4.2.Organizarea procesului de achiziție deșeurilor reciclabile	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea unor relații de cooperare cu operatori autorizați pentru serviciul de achiziție reciclabile: plastic, hârtie, Sticlă, DEEE, cauciucuri. 	<p>Operatori identificați</p> <p>Contracte semnate cu un operatori autorizați</p>	2024

Pentru a implementa acțiunile propuse, este important de identificat corect responsabilii/partenerii implicați în realizarea activităților propuse. În acest sens, tabelul nr.15 se prezintă o listă de responsabili/parteneri propuși pentru implementare.

Responsabili / parteneri în implementare

Nr.	Grup țintă	Informare / conștientizare	Colectare separată	Colectare mixtă	Transportare	Sortare	Reutilizare	Reciclare	Eliminare prin depozitare
1	APL	+	+						+
2	Operator salubritate			+	+	+			+
3	Sectorul privat		+			+	+	+	
4	REP ⁵	+	+					+	
5	Populația		+			+	+		
6	Societatea civilă	+					+		

3. Evaluarea, identificarea și agrearea soluțiilor

Planul de acțiuni elaborat și prezentat în sub-capitolul 2 prezintă o serie de acțiuni minim necesare și real de a fi implementate ținând cont de faptul că în localitățile parteneriatului este organizat serviciul de salubritate. Un alt aspect important, Planul de acțiuni trebuie să determine dezvoltarea unui sistem integrat și durabil de gestionare deșeurilor (SIGD), inclusiv accesibil din punct de vedere economic, acceptabil din punct de vedere social și eficient din punct de vedere ecologic.

Pentru a identifica cea mai acceptabilă din punct de vedere economic, social și de mediu opțiune, în sub-capitolul 3 sunt prezentate opțiunile agreate de ELC în cadrul ședinței din 20.11.24, pentru organizarea gestionării deșeurilor și costuri estimative pentru implementarea acestora.

Luând în considerație situația actuală de gestionare a deșeurilor municipale în localitate din parteneriat, inclusiv perspectiva regionalizării serviciului, au fost propuse 2 Opțiuni în ceea ce privește dezvoltarea unui SIGD. În cadrul ședinței din data de 20 noiembrie 2024, participanții au optat pentru Opțiunea 2 care reprezintă o soluție mai avansată a Opțiunii 1. În tabelele de mai jos se prezintă componentele de bază ale acestei opțiuni.

Opțiunea 2 (agreată) pentru gestionarea deșeurilor (model complex)

Opțiunea 2 vizează în special etapa de sortare și etapa de depozitare – avînd în vedere reglementările în vigoare.

Element al sistemului	Mod de organizare	Echipment, procese	Acțiuni necesare
Colectarea deșeurilor	Colectare 1 dată la 2 săptămâni a deșeurilor nereclabile	<ul style="list-style-type: none"> Regulament salubritate unic aprobat – în care clar este stipulat despre 	<ul style="list-style-type: none"> Achiziție Autospecială (mică). Achiziție tomberoane (gospodării) 120l de două culori: menajere și pentru deșeurile reciclabile (plastic, hîrtie, sticlă).

⁵ Producători de ambalaje, echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori, uleiuri responsabili pentru gestionarea acestor deșeurii prin mecanismul de Responsabilitate Extinsă a Producătorului

	Colectare 1 dată la 2 săptămâni (sau lunar) a deșeurilor reciclabile	<p>obligativitatea colectării separate a deșeurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalare panouri informative în localitate 	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziție tomberoane (agenți economici și instituții publice) de culoare galbenă de 1.1 m³ pentru deșeurile reciclabile (plastic, hârtie, sticlă). • Achiziție pubele publice (urne de gunoi) pentru a fi plasate în locuri publice • Amenajare 1 sau 2 platforme pentru colectarea deșeurilor de la blocurile locative din Vorniceni (recomandabil 1 mai mare) • Achiziție tocător, cositoare, cântar; • Stabilirea unui grafic pentru colectarea deșeurilor menajare și deșeurilor reciclabile. • Aprobare tarif/taxă de salubritate și Regulament de salubritate • Adunări cu populația pe sectoare pentru promovarea colectării selective a deșeurilor. Producerea și distribuirea fișei de informare privind condițiile de colectare a deșeurilor către toate gospodăriile. • Adunări/discuții cu agenții economici din localitate care dețin magazine pentru a explica și solicita implicarea acestora în colectarea separată a reciclabilelor • Panouri informative
Sortarea deșeurilor reciclabile	Sortarea detaliată a reciclabilelor și recuperarea materialelor reciclabile se realizează la spațiul de sortare și stocare temporară a reciclabilelor	<p>Spațiu de sortare (hală sortare și depozitare)</p> <p>Sortarea și balotarea materialelor reciclabile pe următoarele categorii: carton, hârtie, PET transparent, PET colorat, Polietilenă, alte folii.</p> <p>Presă de balotat</p> <p>Amenajare spațiu de sortare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drum de acces • Distribuție apă • Energie electrică • Video monitorizare <p>Amenajare spațiu/zonă compostare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajare spațiu de sortare prealibilă și depozitare reciclabile; • Îngrădire spațiu de sortare; • Achiziție presă de balotat; • Semnare contract cu operatori autorizați pentru colectare reciclabile (plastic, sticlă, hârtie, DEEE, etc.). <p>Stabilirea unui mod de monitorizare și raportare de către operatorul de salubritate a cantităților de reciclabile colectate și reciclate. Informația dată este necesară pentru măsurarea gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile și stabilirea acțiunilor necesare pentru îmbunătățirea sistemului de colectare a acestora.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea cu infrastructura necesară pentru spațiu de sortare (drum, energie, apă, video monitorizare) • Procurare stivuitor manual pentru manipularea balot reciclabile. • Achiziție containere roll on (de minimi 8 m³) – pentru sticlă și materiale construcție • Achiziție aerator (pentru compostare) • Amenajare spațiu/zonă compostare • Producerea și distribuirea unei fișe informaționale pentru gospodării care să promoveze organizarea compostării în gospodării.

Depozitare a/ eliminarea deșeurilor nereciclabile	Depozitarea la gunoiștele existente	<ul style="list-style-type: none"> Folosirea gunoiștilor actuale din localități Acoperirea regulată cu pământ a deșeurilor depozitate. Îngrădirea gunoiștii: gard de metal + gard viu Video monitoring Amenajare drum de acces 	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea unui grafic pentru acoperirea regulată cu pământ a deșeurilor depozitate la groapa de gunoi. Îngrădirea gunoiștii Achiziție sistem de supraveghere video gunoiști pentru a monitoriza depozitarea ilegală a deșeurilor și aplicarea sancțiunilor.
---	-------------------------------------	---	--

Opțiunea 2 - Calcul costuri aferente achiziții necesare

Nr	Echipament	Unități	Cost/unitate, MDL	Buget total estimativ, mii MDL	Unități agreate pt etapa 1 de implementare a proiectului
1	Autospecială, 6 sau 10 m3???	1	2.000.000	2.000.000	1
2	Tomberon 120l (2 tomberoane per gospodărie) (necesar 7000. 2000 un. achiziționat prin alt proiect)* Sunt distribuite la Lozova – 800, Vorniceni – 450 buc.	5000	600	3.000.000	5000
3	Pubelă stradală (coș de gunoi stradal)	80	1.025	82.000	80
4	Platformă pentru colectare deșeuri (Vorniceni – blocuri de locuit)	1	20.000	20.000	1
5	Tocător	1	18.200	18.200	-
6	Cositoare	1	22.500	22.500	-
7	Îngrădire spațiu de sortare și depozitare deșeuri (gard, poartă)	1	50.000	50.000	1
8	Cîntar	1	8.000	8.000	-
10	Stivuitoare manual, manipulare balot reciclabile	1	25.000	25.000	-
11	Sistem de supraveghere video (spațiu depozitare + gunoiști)	5	50.000	50.000	5
12	Container roll on – 8 m3 (sticlă + mat. construcții)	4	10.000	40.000	8
13	Aerator	1	200.000	200.000	1
14	Gard de metal (m)	1.000	200	200.000	1000
15	Gard viu (copaci+arbusti)	1.000	10	10.000	1000
16	Amenajare drum de acces la gunoiști (m)	1.000	500	500.000	1000
17	Amenajare drum de acces la spațiu de sortare și depozitare (m)	300	500	150.000	300
18	Amenajare teritoriu la spațiu de sortare și depozitare (m2)	300	500	150.000	300

19	Distribuție apă – pînă la spațiu de sortare și depozitare (m)	300	500	150.000	300
20	Asigurare cu energie electrică - spațiu de sortare și depozitare (centralizat sau cu panouri fotovoltaice + baterii)	1	100.000	100.000	1
21	Tomberon* 1.1m ³	-	-		*
22	Amenajare spațiu sortare reciclabile*	-	-		*
23	Presă balotat*	-	-		*
Total:				6.775.700	

*Achiziționate prin alt proiect, în derulare în cadrul Primăriei Lozova

Această opțiune mai simplă este argumentată corect din cantitatea mică de deșeuri reciclabile, iar în aprobarea ABS ne acceptă procurarea plasticului mixt, cartonul și hârtia împreună și tabla.

De asemenea, pentru electronicele vor fi amenajate câteva puncte prin sate. Pentru sticlă vor fi plasate tomberoane lângă punctele sursă și pe anumite puncte comune prin sate, ulterior vor fi adunate la un container mare la gunoiștea din Lozova, la umplere vin și le ridică. Fiecare gospodărie o să aibă 2 pubele - 1 reciclabile și 1 biodegradabile.

Reciclabilele la zona de sortare doar vor fi repartizate în lemn, tinichea-tablă, plastic-peliculă și carton-hârtie. A fost exclus presul și linia de sortare din același argument, precum și pentru optimizarea cheltuielilor la I etapă, și lăsăm doar spațiu de sortare pentru 2 persoane în preajma locului de descărcare.

II. AUTOEVALUAREA SERVICIILOR DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ

Abordarea proiectului MĂ IMPLIC de implementare a inițiativelor comunităților partenere privind dorința acestora de a îmbunătăți practica de furnizare a serviciilor publice este complexă și presupune implicarea tuturor părților interesate în procesul decizional. Se acordă o atenție considerabilă practicilor care vizează îmbunătățirea calității și durabilității furnizării serviciilor și creării unui mecanism de întreținere și deservire sustenabil, ușor de înțeles, responsabil și transparent.

Având în vedere că unul dintre scopurile Proiectului MĂ IMPLIC este dezvoltarea capacității APL și a operatorilor de servicii de a organiza și îmbunătăți în mod independent serviciile publice, s-a decis evaluarea stării furnizării serviciilor în comunități prin organizarea unui proces de autoevaluare.

În baza rezultatelor autoevaluării desfășurate în luna august 2024, APL Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni, cu asistența OS și Echipa locală de coordonare (ELC) au evaluat la nivel de parteneriat situația din domeniul furnizării SGC, actualizând componentele prioritare ce necesită dezvoltate, și alcătuiind o listă preliminară de măsuri care vizează dezvoltarea prestării Serviciilor de Gospodărie Comunală în toate comunitățile parteneriatului. În tabelul 1, prezentăm rezultatele evaluării propriei situații și stabilirea priorităților.

Tabelul II.1. Evaluarea stării și determinarea priorității componentelor de gestiune

Nr.	Componenta de gestiune	Nota	Prioritatea
	Partea 1. Componentele universale		
1.1.	Capacitatea instituțională și statutul juridic	Joasă (9)	Medie
1.2.	Răspunderea și transparența	Joasă (7)	Înaltă
1.3.	Sustenabilitatea infrastructurii	Joasă (4)	Medie
1.4.	Relațiile cu consumatorii	Joasă (7)	Înaltă
1.5.	Organizația și personalul	Joasă (9)	Înaltă
1.6.	Politica tarifară	Joasă (4)	Înaltă
1.7.	Eficientizarea operațională	Joasă (3)	Medie
1.8.	Managementul financiar și evidența contabilă	Joasă (10)	Înaltă
	Partea 2. Genurile de activitate		
	Secțiunea 1. Serviciul de aprovizionare cu apă		
2.1.1.	Suficiența resurselor de apă și calitatea apei	Medie (8)	Înaltă
2.1.2.	Reflectarea rețelelor în evidență	Joasă (2)	Înaltă
2.1.3.	Pierderile de apă	Joasă (7)	Înaltă
2.1.4.	Evidența consumului de apă	Joasă (5)	Înaltă
	Secțiunea 2. Serviciul de epurare a apelor uzate / sanitație		
2.2.1.	Completitudinea serviciului de epurare a apelor uzate	Joasă (1)	Înaltă
	Secțiunea 3. Serviciul de gestiune a deșeurilor		
2.3.1.	Completitudinea serviciului de gestiune a deșeurilor	Joasă (10)	Înaltă
2.3.2.	Organizarea serviciului de gestiune a deșeurilor	Joasă (5)	Înaltă
2.3.3.	Amplasarea deșeurilor	Joasă (4)	Înaltă
	Secțiunea 4. Urbanism și Amenajarea teritoriului		
2.4.1.	Urbanism și Amenajarea teritoriului	Joasă (6)	Medie
	Secțiunea 5. Iluminatul public stradal		
2.5.1.	Completitudinea serviciului de iluminat stradal	Joasă (6)	Medie

Rezultatele autoevaluării și completarea indicatorilor de performanță indică faptul că în acest moment activitatea în domeniul MDS nu este sustenabilă. Scorurile de autoevaluare și indicatorii de performanță sunt la un nivel scăzut, existând o serie de componente care necesită îmbunătățiri semnificative. Tabelul 2 prezintă măsurile dezvoltate independent de participanți care au drept scop îmbunătățirea situației privind furnizarea de servicii publice.

Tabelul II.2. Măsurile de îmbunătățire a componentelor de gestiune

Componenta de gestiune	Măsurile de îmbunătățire a situației
Răspunderea și transparența	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea unei pagini oficiale a OS pe rețelele sociale de bază 2. Publicarea și expunerea lunară / trimestrială a indicatorilor de bază atinși pe Panourile info, rețele sociale a OS, APL 3. Stabilirea indicatorilor de eficiență pentru activitatea OS și APL-uri. 4. Răspunderea personală și colectivă a angajaților și administrațiilor fiecărei instituții
Relațiile cu consumatorii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instituirea Registrelor de reclamații și soluții aplicate. 2. Evaluarea periodică a satisfacției beneficiarilor. 3. Promovarea, prin diverse activități de informare și educație, consumul prudent și responsabil a tuturor resurselor comunităților
Organizația și personalul	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oferirea pachetului salarial, social și stimulente pentru atragerea cadrelor bine pregătite 2. Promovarea ierarhică periodică a angajaților 3. Publicarea masivă a funcțiilor vacante și pachetelor salariale oferite
Politica tarifară	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarife explicite pe componente și metodologie 2. Consultat și convenit pe toate liniile de cetățeni 3. Analiza posibilității de subvenționare parțială a tarifului
Managementul financiar și evidența contabilă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prioritizarea planificată și consultată a cheltuielilor 2. Minimizarea percepției irosirii banilor publici și transparentizarea deplină a cheltuielilor 3. Utilizarea sistemelor performante de evidență și lucru
Completitudinea serviciului de gestiune a deșeurilor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cooperarea intercomunitară cu inițierea sortării 2. Listarea acțiunilor cu responsabili și surse 3. Pregătirea analitică și a soluțiilor 4. Partea decizională consultată și aprobată
Organizarea serviciului de gestiune a deșeurilor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reorganizarea operatorului de servicii unic, comun 2. Inventarierea bunurilor și oportunităților 3. Angajarea personalului operatorului de servicii 4. Capacitarea și informarea despre sortare
Amplasarea deșeurilor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizarea și legiferarea activității poligoanelor 2. Colectarea separată și cu destinațiile fiecărui tip stabilit 3. Depozitarea deșeurilor reciclabile 4. Comercializarea reciclabililor și compostarea celeilalte categorii
Pierderile de apă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Efectuarea gestiunii presiunii în sistem 2. Efectuarea calculelor pentru compararea pierderilor efective cu cele normative.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Procurarea echipamentului special pentru depistarea scurgerilor din rețea, pentru depistarea conectărilor ilegale. 4. Actualizarea balanței de aprovizionare cu apă. 5. Schimbarea țevilor vechi cu risc major de spargere
Evidența consumului de apă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instalarea dispozitivelor de măsurare a consumului de apă la sursele de apă ș.a. 2. Transmiterea automatizată a datelor /telemetria/ 3. Verificarea regulată a contoarelor.
Completitudinea serviciului de epurare a apelor uzate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finalizarea conectării sectoarelor de rețele de canalizare în Lozova și avizarea completă a Stației de epurare 2. Proiectarea rețelelor de canalizare în fiecare localitate. 3. Proiectarea și construcția a magistralei cu 5 stații de pompare. 4. Monitorizarea regulată a calității apelor epurate
Capacitatea instituțională și statutul juridic	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruirea și abilitarea angajaților 2. Ajustarea cadrului regulatoriu și organizațional 3. Modele de bună practică și schimb de experiență
Sustenabilitatea infrastructurii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea durabilității fiecărui obiectiv și element 2. Minimizarea pierderilor și salvarea fiecărei resurse posibil 3. Adaptarea conform specificului micro regiunii și utilizarea rațională a resurselor și obiectivelor 4. Crearea serviciilor sociale, sportive, de tineret, economice, educative pentru localități
Eficiențizarea operațională	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digitalizarea tuturor serviciilor prestate 2. Operativitatea, accesibilitatea și calitatea serviciilor 3. Transparentizare și implicarea cetățenească 4. Capacitarea personalului
Urbanism și Amenajarea teritoriului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea și respectarea planurilor urbanistice generale 2. Amenajarea și întreținerea parcurilor și a terenurilor de joacă 3. Înverzirea localităților și amenajarea specială a locurilor cele mai tranzitate
Completitudinea serviciului de iluminat stradal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Acoperirea și acoperirea 100% a localităților 2. Identificarea surselor alternative pentru reducerea costului serviciului 3. Utilizarea ultimelor trenduri în domeniu prin eficiențizarea consumului și durata de viață a elementelor

III. VIZIUNEA DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A SERVICIULUI de MDS – 2024-2027

Până în anul 2027, cel puțin 90% din populația comunelor Lozova, Micleușeni, precum și a satelor Dolna și Vorniceni, raionul Strășeni, contractează servicii eficiente și durabile de gestionare a deșeurilor, cu tehnologii și echipamente moderne, ce asigură colectarea selectivă și depozitarea în siguranță a deșeurilor, contribuind la sporirea calității vieții și nivelului de trai.

Atât în strategiile locale de dezvoltare social-economică, cât și în Formularul de Aplicare pentru concursul de selectare al APL-urilor în cadrul Proiectului de implicare civică în guvernarea locală „MĂ IMPLIC” faza II, Primăriile-partenere au indicat ca problemă prioritară este managementul deșeurilor. În aceste documente au fost stipulate măsuri de dezvoltare a infrastructurii și serviciului de gestionare eficientă a deșeurilor solide.

În cadrul activităților de identificare a tendințelor de dezvoltare și de stabilire a soluțiilor pentru îmbunătățirea calității și durabilității furnizării serviciilor de gestionare a deșeurilor solide, reprezentanții APL, operatorilor de servicii și ai ELC au formulat următoarele **obiective pe termen scurt** pentru dezvoltarea serviciului:

- Achiziționarea prin proceduri de achiziții publice a autospecialei pentru colectarea și transportarea deșeurilor;
- Procurarea a pubelelor de 120 litri, coșuri stradale, platformă pentru colectarea deșeurilor;
- Amenajarea poligoanelor, inclusiv căi de acces din s. Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni pentru depozitarea deșeurilor agricole și de construcție;
- Amenajarea depozitului pentru colectarea deșeurilor reciclabile în s. Lozova, inclusiv căi de acces, energie electrică, apeduct și echipamente specializate;
- Lichidarea gunoiștilor neautorizate.
- În scopul reducerii cantității de deșeuri, APL, ELC și OS vor informa și instrui populația cu referire la sortarea gunoiului, amenajarea mini-platformelor pentru compostarea deșeurilor biodegradabile.
- Desfășurarea de către APL și ELC a unei ample campanii de informare și educare ecologică a comunității.

Viziunea pe termen mediu și lung a dezvoltării serviciului, formulată de membrii ELC, conține principalele sarcini ale proiectului MĂ IMPLIC privind dezvoltarea serviciului de management al deșeurilor solide și anume:

- Toți locuitorii din localitățile parteneriatului au acces la serviciu, iar plata se face la timp;
- Până în anul 2027, minim 90% din populația comunelor Lozova, Micleușeni, precum și ai satelor Dolna și Lozova contractează servicii eficiente și durabile de gestionare a deșeurilor;
- Se efectuează sortarea, colectarea separată a deșeurilor și evacuarea acestora;
- Deșeurile sunt îndepărtate cu regularitate, conform programului aprobat;
- Echipamentele speciale respectă reglementările și cerințele de siguranță pentru îndepărtarea deșeurilor solide;
- cantitatea de deșeuri generată pe cap de locuitor este redusă cu cel puțin **15%**, iar cel puțin **25%** din deșeurile produse vor fi colectate separat și vor fi trimise spre reciclare;

Pentru implementarea viziunii de dezvoltare a serviciului de management al deșeurilor solide este necesară **definirea principalelor sarcini / scopuri.**

La stabilirea sarcinilor, ce vizează dezvoltarea serviciului de gestionare a deșeurilor solide, au fost analizate produsele activității ELC privind identificarea tendințelor de dezvoltare a serviciului și rezultatele Autoevaluării stării organizării serviciilor publice.

Analiza a arătat că pentru funcționarea durabilă a Întreprinderii Municipale este necesar să se acorde atenție nu numai sarcinilor legate de deșeurile solide, salubritate, ci și să se acorde atenție creșterii potențialului de management și organizare al OS, precum și la preluarea în viitor și a altor servicii de dezvoltare comunitară.

Astfel, s-au format următoarele Sarcini / Scopuri:

Sarcina 1. Creșterea eficienței furnizorului de servicii - Serviciul de gospodăria comunală din cadrul Primăriei com. Lozova

- 1.1 Dezvoltarea capacității instituționale;
- 1.2 Dezvoltarea organizațională și a personalului;
- 1.3 Asigurarea sustenabilității infrastructurii;
- 1.4 Asigurarea sustenabilității financiare;

Sarcina 2. Creșterea responsabilității și transparenței procesului de furnizare a serviciilor publice

- 1.1 Îmbunătățirea continuă a relațiilor cu clienții;
- 1.2 Dezvoltarea mecanismelor de informare și participare a publicului la procesele de formare, planificare, implementare a acțiunilor care vizează prestarea serviciilor publice.

Sarcina 3. Furnizarea de servicii de înaltă calitate pentru îndepărtarea deșeurilor solide

- 1.1 Acoperirea întregului teritoriu al primăriilor partenere (6 sate) cu serviciul de gestionare a deșeurilor solide;
- 1.2 Dezvoltarea bazei de date a consumatorilor.

Sarcina 4. Reducerea cantității de deșeuri transportate /care intră la poligon/

- 1.1 Activități de educare ecologică a populației pentru reducerea volumului de deșeuri, prin sortare, colectare separată, compostare etc;
- 1.2 Aplicarea practicilor care vizează reducerea cantității de deșeuri generate;
- 4.3 Colectarea și evacuarea separată a deșeurilor menajere și reciclabile;

Sarcina 5. Eliminarea eficientă și sigură a deșeurilor. Salubritatea și amenajarea teritoriului

- 5.1 Menținerea platformelor pentru deșeurile biodegradabile și de construcție în fiecare primărie parteneră;
- 5.2 Eliminarea gunoștilor de gunoi neautorizate de pe teritoriul localităților partenere;
- 5.3 Amenajarea teritoriului. Menținerea curățeniei în teritoriu

IV. PLANUL DE ACȚIUNI privind îmbunătățirea serviciilor de gospodărie comunală (MDS), 2024 - 2027

Planul de acțiune a fost întocmit pentru a stabili Sarcinile / Scopurile, acțiunile specifice, cerințele pentru rezultatele acestora, termenele limită, precum și pentru a indica sursele de finanțare pentru aceste acțiuni. Planul de acțiuni conține nu numai sarcini de dezvoltarea practicii de furnizare a serviciilor de management al DS, ci și sarcini care vizează îmbunătățirea serviciilor de salubritate și amenajare a teritoriului, creșterea eficienței furnizorului de servicii și creșterea responsabilității și transparenței procesului de furnizare a serviciilor publice. Planul de acțiuni (Tabelul IV.1) se axează pe dezvoltare a Serviciului de MDS și pe creșterea capacității organizaționale și de management a OS – Serviciul de gospodăria comunală din cadrul Primăriei com. Lozova.

Tabelul IV.1.

Plan de acțiuni privind îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide pe teritoriul primăriilor Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni pe parcursul anilor 2024-2027

Abrevieri:

APL – Administrația publică locală / Primăriile Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni;

ELC – Echipa locală de coordonare inter-comunitară;

SGC – Serviciul de gospodărie comunală din cadrul Primăriei com. Lozova

MĂ IMPLIC – Proiect de implicare civică în guvernarea locală „MĂ IMPLIC”;

MDS – managementul deșeurilor solide;

Nº	Sarcini	Activități	Data limită de realizare	Responsabil	Sursa de finanțare	Suma aproximativă de finanțare, mii lei				Rezultate așteptate:
						2024	2025	2026	2027	
1	Sarcina 1. Dezvoltarea operatorului unic de servicii – Serviciul de gospodărie comunală din cadrul Primăriei com. Lozova (SGC)									
1.1	Dezvoltarea capacității instituționale	1.1.1 Crearea cadrului regulatoriu în domeniul MDS: aprobare Regulament, delegarea serviciului, contractare ș.a.	2024-2025	APL, SGC	APL	*	*			Serviciul de MDS prestat de SGC funcționează eficient pe teritoriul APL-urilor partenere
		1.1.2 Actualizarea și aprobarea taxei unice pe dimensiunea MDS	2024-2025	APL	APL	*	*			

		1.1.3 Elaborarea și implementarea Planului de Operare și Mentenanță al SGC	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	
		1.1.4 Stabilirea indicatorilor de eficiență pt SGC	2025	APL	APL		*			
		1.1.5 Transmiterea bunurilor și echipamentelor noi achiziționate în gestiunea SGC.	2024-2025	APL	SGC	*	*			
		1.1.6 Contractarea serviciilor de salubritate de la toate APL-urile partenere	2026	APL, SGC	APL			*		
		1.1.7 Actualizarea și aprobarea tarifului, cf metodologiei de calcul aprobate prin HG	2027	APL, SGC	APL					*
1.2	Dezvoltarea organizațională și a personalului SGC	1.2.1 Actualizarea structurii organizaționale cu delimitarea clară a rolurilor și responsabilităților personalului, distribuirea cheltuielilor.	2024-2025	APL, SGC	APL, SGC	*	*			
		1.2.2 Angajarea personalului suplimentar și asigurarea comunicării interne eficiente între angajați.	2025	SGC	SGC		*			
		1.2.3 Familiarizarea angajaților cu procedurile interne și obiectivele de dezvoltare a SGC.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
		1.2.4 Actualizarea Fișelor de post, a indicatorilor de eficiență pt angajați.	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	
		1.2.5 Instruirea continuă a angajaților SGC, incl. SSM	2024 - 2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
										Structura instituțională este stabilită. Personalul angajat este instruit continuu

		1.2.6 Monitorizarea și evaluarea muncii personalului în baza indicatorilor de eficiență.	2025- 2027	SGC	SGC		*	*	*	
		1.2.7 Dotarea angajaților cu echipamente specifice de lucru	2024 - 2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
1.3	Asigurarea sustenabilității infrastructurii	1.3.1 Elaborarea planurilor de reparații și întreținere.	2025	SGC	SGC		*			Proceduri pentru asigurarea sustenabilității infrastructurii stabilite și aplicate
		1.3.2 Elaborarea planurilor de intervenție în cazul situațiilor de urgență.	2025	SGC	SGC		*			
		1.3.3 Evaluarea continuă a infrastructurii, inclusiv a riscurilor de sistem, gestionate de SGC.	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	
		1.3.4 Inventarierea bunurilor gestionate de SGC.	2024- 2027	APL, SGC	APL, SGC	*	*	*	*	
1.4	Asigurarea sustenabilității financiare	1.4.1 Implementarea metodologiei de calcul a taxelor / tarifelor în baza principiilor de acoperire totală a cheltuielilor, de dezvoltare a SGC	2025	APL, SGC	APL, SGC		*			Proceduri pentru asigurarea sustenabilității financiare aplicate eficient
		1.4.2 Determinarea și delimitarea veniturilor și cheltuielilor pe centre de cheltuieli, inclusiv a celor administrative.	2024	SGC	SGC	*				
		1.4.3 Excluderea acoperirii pierderilor reciproce pe diverse centre de cheltuieli.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
		1.4.4 Prevederea în taxă / tarif a mijloacelor de amortizare - pentru	2025	SGC	SGC		*			

		refacerea obiectelor de infrastructură.								
		1.4.5 Monitorizarea fluxurilor de mijloace bănești.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
		1.4.6 Folosirea softurilor speciale de evidență financiară.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
2	Sarcina 2. Creșterea continuă a responsabilității și transparenței procesului de furnizare a serviciilor publice									
2.1	Îmbunătățirea continuă a relațiilor cu consumatorii	2.1.1 Delegarea atribuțiilor de relații cu consumatorii la un angajat al SGC.	2024	SGC	SGC	*				SGC interacționează eficient cu APL și beneficiarii. Feedback-ul este gestionat în termeni proximi.
		2.1.2 Gestionarea paginii oficiale a SGC pe Facebook, grup de mesagerie, asigurarea informării consumatorilor.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
		2.1.3 Aplicarea procedurilor de gestionare a solicitării consumatorilor.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
		2.1.4 Aplicarea procedurilor de sancționare a rău-plătitorilor.	2024-2027	SGC, APL	SGC	*	*	*	*	
		2.1.5 Informarea, educarea și promovarea activă a consumului prudent și responsabil al serviciilor	2024-2027	SGC, APL, ELC	SGC	*	*	*	*	
		2.1.6 Evaluarea anuală a satisfacției consumatorilor – sondaje, interviuri ș.a.	2024-2027	SGCELC	SGC	*	*	*	*	
2.2	Dezvoltarea mecanismelor de participare a publicului la procesele de formare,	2.2.1 Taxele / Tarifele sunt consultate cu consumatorii ș.a.	2024-2027	SGC, APL	SGC	*	*	*	*	Beneficiarii sunt implicați activ în procesele de formare, planificare, implementare și
		2.2.2 Elaborarea și actualizarea anuală a indicatorilor cheie de eficiență a SGC și disponibilitatea lor publică.	2024-2027	APL,	APL	*	*	*	*	

	planificare, implementare a acțiunilor care vizează prestarea serviciilor publice;	2.2.3 Actualizarea indicatorilor de eficiență pentru activitatea șefului SGC.	2025	APL	APL		*			evaluare a acțiunilor care vizează prestarea serviciilor publice
		2.2.4 Examinarea trimestrială a realizării indicatorilor de eficiență	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
		2.2.5 Raportarea publică anuală a SGC către beneficiari și APL, CL.	2024-2027	SGC	SGC	*	*	*	*	
3	Sarcina 3. Furnizarea de servicii de înaltă calitate pentru eliminarea eficientă și sigură a deșeurilor solide.									
3.1	Acoperirea întregului teritoriu (6 localități) al primăriilor partenere cu serviciul de gestionare al deșeurilor menajere solide;	3.1.1 <u>Procurarea tehnicii și echipamentelor specializate:</u>	2025	APL	APL, MĂ IMPLIC	2000 ↓				Serviciul de evacuare al deșeurilor solide este accesibil pentru toți locuitorii
		-Autospeciala/ gunoieră, 6 m3					1870			
		-Autospeciala/ gunoieră, 8 m3			UIPM	*				
		-Pres de balotare plastic, carton			UIPM	*				
		-5 Sisteme de supraveghere video (spațiu depozitare + gunoiști)					50			
		-80 coșuri stradale					80			
		3.1.2 <u>Procurarea recipientelor pentru colectarea selectivă a deșeurilor:</u>	2025	APL	APL, MĂ IMPLIC	3000 ↓				
		-5000 <u>Pubele</u> de 120 l (X 600 lei): Lozova – ? buc., Micleușeni – ? buc., Dolna - ? buc., Vorniceni - ?	50% negre, 50% galben	Sunt: L – 800 V - 450			3000			
		- 2000 <u>Pubele</u> de 120 l la Lozova			UIPM	*				
		-100 <u>containere</u> de 1100 l la Lozova			UIPM	*				

3.2	Amenajarea infrastructurii pentru colectarea și depozitarea separată a deșeurilor reciclabile	3.2.1 Construcție / Amenajarea a 15 platforme de precolectare la Lozova	2025	SGC	UIPM	*				Asigurată infrastructura de colectare separată a deșeurilor reciclabile
		3.2.2 O Platformă pentru colectare deșeuri (Vorniceni – blocuri de locuit)	2025	APL, SGC	APL, MĂ IMPLIC	900:	20			
		3.2.3 Asigurarea mentenanței platformelor stradale	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	
		3.2.4 Amenajarea depozitului / hala de sortare și păstrare a deșeurilor presate	2025	APL, SGC	UIPM	* (260)				
		Îngrădire spațiu de sortare și depozitare deșeuri (gard, poartă)			APL, MĂ IMPLIC	880	50			
		8 Containere roll on – 8m3 (sticlă + materiale construcții)					80			
		1 Aerator					200			
		Amenajare drum de acces la spațiu de sortare și depozitare (300 m)					150			
		Amenajare teritoriu la spațiu de sortare și depozitare (300 m2)					150			
		Distribuție apă – pînă la spațiu de sortare și depozitare (300 m)					150			
		Asigurare cu energie electrică - spațiu de sortare și depozitare					100			

		(centralizat sau cu panouri fotovoltaice+baterii)								
3.3	Amenajarea depozitelor de deșuri menajere și a căilor de acces	3.3.1 Amenajarea a 4 gunoiști:	2025	APL	APL	900:				Depozitele de deșuri menajere și căile de acces sunt amenajate
		-Gard de metal (m)					200			
		-poartă & punct control acces					50			
		-Gard viu (copaci+arbusti)					50			
		-Amenajare drum de acces la gunoiști (m)					500			
		- platforme pentru deșuri menajere, biodegradabile, de construcție					100			
		3.3.3 Elaborarea și implementarea procedurilor de exploatare a poligoanelor (schemă de amplasare, acces pe poligon, completare ș.a.)	2025	APL SGC	APL SGC MĂ IMPLIC		*			
		3.3.4 Instalarea unui sistem de supraveghere video	2025	APL	APL		*			
	3.3.5 Reparația și întreținerea drumurilor de acces spre beneficiarii din sate, inclusiv curățat crengi ș.a.	2024-2027	APL	APL	*	*	*	*		
3.4	Dezvoltarea bazei de date a consumatorilor	3.4.1 Contractarea noilor beneficiari din APL-urile partenere	2025-2027	SGC, APL	SGC		*	*	*	Baze de date ale consumatorilor consolidate
		3.4.2 Calculul volumelor de deșuri generate și prognozarea dezvoltării sistemului.	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	

4	Sarcina 4. Reducerea cantității de deșuri transportate /care intră la poligon/									
4.1	Activități de educare ecologică a populației pt reducerea volumului de deșuri, prin sortarea, colectarea separată, compostare ș.a.	4.1.1 Activități de informare: -pliante / broșură -banere stradale -rețele sociale -poartă in poartă -adunări stradale -evenimente publice -concursuri	2024-2027	APL, ELC, SGC	APL, SGC UIPM	*	*	*	*	Beneficiarii sunt informați și instruiți în domeniul aplicării practicilor eficiente de gestionare a deșeurilor
		4.1.2 Ateliere în instituțiile școlare și pre-școlare	2024-2027	APL, SGC, ELC	SGC	*	*	*	*	
		4.1.3 Informarea consumatorilor, prin intermediul paginii web, rețele sociale	2024-2027	SGC, ELC	SGC	*	*	*	*	
4.2	Aplicarea practicilor care vizează reducerea cantității de deșuri generate	4.2.1 Promovarea practicilor de compostare a deșeurilor biodegradabile și vegetale	2025-2027	APL, SGC ELC	APL, SGC		*	*	*	Cantitatea și volumul de deșuri este redus continuu.
		4.2.2 Amenajarea platformelor (lăzilor) pentru compostare în gospodării	2025-2027	Populația	Populația, SGC		*	*	*	
4.3	Gestionarea procesului de colectare și evacuare separată a deșeurilor și reciclabile	4.3.1 Stabilirea graficelor și itinerarelor de evacuare a deșeurilor <u>reciclabile</u>	2025	APL, SGC	APL, SGC		*			Deșeurile sunt sortate, colectate separat, transportate separat și transmise spre reciclare.
		4.3.2 Contractarea companiilor specializate în colectarea deșeurilor reciclabile	2025	APL	APL SGC		*			
		4.3.3 Elaborarea și implementarea procedurilor de exploatare a depozitului de reciclabile	2025	APL	APL SGC		*			

		4.3.4 Respectarea graficilor de colectare si transportare <u>separată</u> a deșeurilor	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	
		4.3.5 Respectarea sistemului de procesare a comenzilor individuale pentru evacuarea deșeurilor reciclabile/voluminoase	2025-2027	SGC	SGC		*	*	*	
5	Sarcina 5. Salubritatea și amenajarea teritoriului									
5.1.	Mentenanța platformelor pentru deșeurile biodegradabile și de construcție	5.1.1 Asigurarea mentenanței a câte 2 platforme pentru deșeuri biodegradabile și de construcție în Primărie	2025-2027	APL	APL		*	*	*	Deșeurile de construcții sunt colectate și stocate separat. Deșeurile biodegradabile sunt compostate
5.2.	Eliminarea gropilor de gunoi neautorizate de pe teritoriul primăriilor	5.2.1 Lichidarea și conservarea a gunoștilor / locurilor de depozitare neautorizate	2025	APL	APL		*			Toate gropile de gunoi neautorizate din teritoriu sunt lichidate
		5.2.3 Recultivarea terenurilor fostelor gunoști necontrolate	2025	APL	APL		*			
5.3.	Amenajarea teritoriului. Menținerea curățeniei în teritoriu	5.3.1 Actualizarea și aprobarea regulilor de amenajare a teritoriului	2024-2025	APL	APL	*	*			Regulile de amenajare a teritoriului sunt respectate. Teritoriul este salubritat
		5.3.2 Contractarea serviciilor de salubritate de la SGC	2027	APL SGC	APL SGC				*	
		5.3.3 Întreținere, curățenie zone verzi, inclusiv udat, măturat ș.a.	2024-2027	APL	APL	*	*	*	*	
		5.3.4 Întreținere, curățenie drumuri publice locale, inclusiv măturat ș.a.	2024-2027	APL	APL	*	*	*	*	

		5.3.5 Evacuare deșeuri, inclusiv masă verde, din spații publice inclusiv tocare crengi ș.a.	2024-2027	APL	APL	*	*	*	*	
		5.3.6 Salubritate căi publice - sezon rece.	2024-2027	APL	APL	*	*	*	*	
		5.3.7 Monitorizarea respectării regulilor de amenajare (sanționare infractori)	2024-2027	APL	APL	*	*	*	*	
		TOTAL, mii MDL:			6800,0					
			Inclusiv:	APL – 20%	xxx,0					
				ÎM	*					
				MĂ IMPLIC	xxxx,0					

* perioada de realizare

V. Managementul Riscurilor

Mediul extern nesigur și adesea riscant pune la încercare buna desfășurare a proiectelor. În această situație, Matricea de monitorizare a Riscurilor, denumită și Matricea Impact-Probabilitate, furnizează un cadru de decizie util în identificarea și anticiparea acelor riscuri asupra cărora este necesar să ne concentrăm, asigurând eficiență în managementul riscurilor în implementarea SIP.

În acest sens, soluțiile de management al riscurilor fac două lucruri: protejează împotriva evenimentelor nocive și creează oportunități pentru îmbunătățirea performanțelor. Un bun management al riscurilor contribuie la asigurarea continuității activității, asigurându-se că putem onora obligațiile față de clienți, furnizori și angajați.

Tabel. V.I. Matricea de monitorizare a riscurilor ELC Lozova – Micleușeni – Dolna – Vorniceni. anul 2024

Risc	Analiza impactului: Redus / Mediu / Înalt	Probabilitatea: R / M / Î	Analiza situației	Activități de reducere a riscului
Insuficiența resurselor financiare	Impact înalt. Nu vor putea fi realizate obiectivele propuse în proiect. Nu se vor putea menține și dezvolta servicii de calitate.	Î	Resurse financiare insuficiente în bugetele primăriilor partenere pentru a co-finanța proiectul. Crește gradul de neîncredere a beneficiarilor în raport cu APL.	Alocarea finanțelor prin decizia CL. Atragerea investițiilor suplimentare: CR, GAL, ONG locale și regionale, FNM.
Proceduri de achiziții nefinisate	Impact înalt. Nu vor fi livrate în termen utilaje și bunurile.	Î	Agenți economici inapți/ slab pregătiți pentru livrare și punere în funcțiune.	Caiet de sarcini bine pregătit, garanții bancare, contactare specialiști în achiziții.
Creșterea prețurilor	Impact înalt. Lucrările de achiziții de bunuri pot întârzia sau anula.	Î	Tendință stabilă de creștere a prețurilor la bunuri și utilaje.	Analiza mai aprofundată a pieței, raport calitate-preț, atragerea consultantilor, specialiștilor în bunuri și utilaje, co-finanțarea suplimentară din partea APL
Fluctuația de cadre în cadrul SGC	Impact mediu	M	Probabilitatea ca cineva să plece / să-și schimbe domiciliul. Remunerarea muncii nemotivată.	Monitorizarea riscului. Identificarea soluțiilor corespunzătoare. Extinderea serviciilor prestate, creșterea veniturilor. Achitarea salariilor la timp.
Nedelegarea serviciului către OS	Impact înalt: desființarea parteneriatului	M	CL Dolna poate refuza contractarea serviciului de MDS de la SGC, pe motiv că dispune de Contract cu ÎM din	Discuții cu aleșii locali din Dolna. Depozitarea DMS la platformele de gunoi din Micleușeni și/sau Lozova.

			Ciorești și necesitatea de a redeschide gunoștea din localitate	
Neaprobarea taxei unice pe domeniul MDS	Impact Înalt: surse insuficiente pentru prestarea serviciului	M	Mărirea taxelor poate avea un impact negativ asupra percepției cetățenilor și nedorința de a încheia contracte. În plus, la Vorniceni este practicat tariful, iar instituirea unui nou impozit poate periclita contractarea acestuia	Discuții cu aleșii locali. Informarea largă și conștientizarea locuitorilor
Ineficiența OS – SGC Lozova	Impact Mediu	M	Neavând statut de persoană juridică și fiind în subordinea directă a APL, SGC Lozova nu va putea atinge indicatorii de performanță stabiliți	Constituirea unui OS unic – SRL, fondatori fiind toate cele 4 APL-uri partenere

VI. PLANUL DE MONITORIZARE. Indicatori de monitorizare privind implementare a SIP

Monitorizarea reprezintă o analiză regulată a activităților stabilite în Planul de îmbunătățire a serviciilor de gospodărire comunală pentru anii 2024-2027. Scopul monitorizării este **evaluarea trimestrială** a progresului, verificarea actualității și exactității acțiunilor planificate, precum și formularea recomandărilor pentru îmbunătățirea progresului de implementare a Planului de îmbunătățire a serviciilor de gospodărire comunală.

Prin Deciziile Consiliilor Locale / Dispozițiile Primarilor privind asigurarea implementării, monitorizării și raportării progreselor realizate conform SIP pentru anii 2024-2027 vor fi stabilite persoanele responsabile de monitorizare și raportare a acțiunilor. Planurile, precum și fișele de monitorizare privind implementarea acestora sunt publice și vor **fi publicate pe pagina web și/sau profilul oficial de pe rețelele sociale** ale APL și ale OS.

Rezultatele monitorizării progresului vor fi prezentate public TRIMESTRIAL de către APL și OS în cadrul ședințelor CL / ELC și/sau a altor întruniri publice. Ședințele dedicate analizei activităților de îmbunătățire a serviciilor publice au loc trimestrial, în cadrul lor fiind audiate public progresele și dificultățile în implementarea acțiunilor scadente planificate conform Planului, a recomandărilor și completărilor. Primăria va publica un anunț privind desfășurarea ședinței privind monitorizarea rezultatelor implementării Planului pe pagina web a autorității respective, cu cel puțin 3 zile înainte de data fixată a ședinței. Membrii CL respectiv, ai ELC, precum și alte părți interesate vor primi Fișa de monitorizare cu cel puțin 5 zile înainte de ziua ședinței.

În cadrul ședinței de prezentare a progresului, va fi alocat timp pentru discuții, comentarii și dezbateri, oferind posibilitatea de intervenție și altor persoane invitate în ședință în calitate de observatori/experti tehnici. Ședințele pentru raportarea progresului monitorizării se încheie cu agrearea prin consens a deciziilor corespunzătoare în vederea îmbunătățirii performanțelor în realizarea Planului, care vor fi stipulate în minuta/ procesul-verbal al ședinței.

Fișa de monitorizare a Planului va fi completată TRIMESTRIAL de către Autoritatea Publică Locală, în baza informației colectate de la Operatorul de Servicii, Populație și ELC.

Operatorul de servicii urmează să prezinte în termenul solicitat de persoanele responsabile informația relevantă privind realizarea acțiunilor, atingerea indicatorilor, atragerea surselor de finanțare și implicarea cetățenilor. La fel, reprezentantul întreprinderii va participa, împreună cu Autoritatea Publică Locală, la prezentarea publică a rezultatelor monitorizării.

În scopul monitorizării progresului în implementarea Planului de acțiuni, **Fișa de monitorizare** conține secțiunile privind **Gradul de realizare a activității și Rezultatele obținute.**

Sarcini	Activități	Data limită	Responsabil	Sursa de finanțare	Suma aproximativă de finanțare [mii MDL]				Rezultate așteptate:	Gradul de realizare a activității (DA, NU, PARȚIAL)	Rezultate obținute:
					2024	2025	2026	2027			

Fișa de raportare permite atribuirea calificativelor DA/NU/PARȚIAL privind gradul de realizare al activităților. Iar în secțiunea Rezultate obținute permite detalierea textuală a acțiunilor realizate, a dificultăților întâmpinate și a recomandărilor (după caz).

În scopul evaluării performanței și impactului implementării Planului de Îmbunătățire a Serviciilor, Consiliul Local va analiza Indicatorii de performanță privind implementarea Planului de Îmbunătățire a Serviciilor.

Înainte de expirarea termenului de implementare a Planului de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală, **Consiliul Local va evalua gradul de implementare a planurilor de îmbunătățire a serviciilor în ponderea activităților planificate în raport cu data limită stabilită și va decide asupra oportunității de extindere a acestui termen** prin adoptarea unei decizii pentru ajustarea planului și/sau prelungirea termenului de implementare.

Tabel 5. Indicatori de performanță privind implementarea Planului de Îmbunătățire a Serviciilor de MDS în APL Lozova, Micleușeni, Dolna și Vorniceni. 2024-2027

Nº	Indicatori	Sursa de date	Valori (la sfârșit de an calendaristic)			
			2024	2025	2026	2027
	Calitativi					
1	Ponderea populației contractată de serviciul unic de evacuare separată a deșeurilor, % <i>gospodării locuite</i>	APL	0%	60%	80%	90%
2	Ponderea populației acoperită de serviciul de colectare separată a deșeurilor solide, % <i>din nr. gospodăriilor locuite</i>	APL OS	0%	80%	90%	100%
3	Ponderea deșeurilor colectate separat care sunt supuse reciclării	APL, OS	0%	10%	20%	30%
4	Satisfacția populației față de calitatea serviciului oferit	APL	n/a	75%	95%	97%
5	Rata de achitare pentru serviciul de îndepărtare a deșeurilor solide din nr. contractelor existente	OS	n/a	92%	95%	99%
	Cantitativi					
1	Operator comun de servicii publice	APL	0	1	1	1
2	Disponibilitatea unui transport specializat la OS comun pentru transportarea deșeurilor (autospecială)	OS	0	2	2	2
3	Pubele (120 l) pentru deșeuri menajere Negre	OS, APL	L – 800 V – 450 = 1250	L – 800+2000 V – 450=3250 +???		
4	Pubele (120 l) pentru deșeuri reciclabile Galbene	OS, APL	n/a	????		
5	Platforme stradale amenajate / containere	OS, APL	n/a	L15 / 100		
6	Platforme amenajate pentru deșeurile de construcție	OS	0	4	4	4
7	Platforme amenajate pentru deșeurile organice	OS	0	4	4	4
8	Numărul de depozite / locuri de depozitare neautorizată	APL, OS	???	0	0	0
9	Număr de depozite amenajate, coordonate de APL	APL, OS	n/a	4	4	4

Anexa 1. Componența Echipei locale de Coordonare a Parteneriatului Lozova – Micleușeni – Dolna – Vorniceni

Nº	Nume / prenume	Localitatea	Funcția/ocupația	Gen		E-mail/nr. telefon
				M	F	
1	Jardan Viorel	Lozova	Primarul comunei Lozova, Coordonator local	X		vioreljardan@gmail.com 078894444
2	Ambroci Libov	-----//-----	Secretara Consiliului comunal Lozova		X	secretariatlozova@gmail.com 069885128
3	Vasîlca Ion	-----//-----	Şef Serviciul de gospodărie comunală din cadrul Primăriei com. Lozova	X		nicuvasilca101184@gmail.com 079210510
4	Butnaru Rodica	Micleușeni	Primara comunei Micleușeni		X	rodibut@gmail.com 076030646
5	Puiu Vadim	-----//-----	Secretarul Consiliului comunal Micleușeni	X		secretarpv2020@mail.ru 069981162
6	Cebotaru Ecaterina	-----//-----	Contabil		X	viorica_1965@mail.ru 069661464
7	Grigoraș Mariana	Dolna	Primara satului Dolna		X	consiliulsatesc@mail.ru 079110732
8	Celacuș Valentina	-----//-----	Secretara Consiliului sătesc Dolna		X	consiliulsatesc@mail.ru 079127628
9	Talpalaru Mariana	-----//-----	Director interimar IET / Grădinița Dolna		X	talpalarumariana98@gmail.com 068565036
10	Ciuș Ecaterina	-----//-----	Şefa Centrului de Cultură și Agrement		X	cateacius1982@gmail.com 079885833
11	Tofan Vasile	Vorniceni	Primarul satului Voniceni	X		primariavorniceni2020@gmail.com 060696853
12	Ursu Maria	-----//-----	Consultant APL		X	ursumariacostin@gmail.com 069487639, 023745006
13	Luță Constantin	-----//-----	Administrator ÎM "Gospodăria comunală Vorniceni"			im.vorniceni2016@gmail.com 069952716